

Mărturie lângă mărturie ... 5

Părintele Arsenie Boca. O abordare simpatetică a relației tânăr – duhovnic (PS Daniil Partoșanul) ... 9

Părintele Arsenie Boca, Sfântul Ardealului. „0 viață închinată schimbării vieții noastre” (PS Irineu Duvlea) ... 20

„Pr. Arsenie a fost un om de excepție, prin structura lui” (Pr. Teofil Părăian) ... 28

Întâlnire cu Părintele Arsenie – convorbire între Mitropolitul Antonie Plămădeală și Arhim. Teofil Părăian despre Părintele Arsenie Boca ... 33

„Oameni buni, închideți ploaierele alea, că nu plouă peste noi!” (Pr. Ioan Sabău) ... 52

Aburul albastru. Părintele Arsenie Boca (Pr. Crăciun Oprea) ... 55

„Cu mâna asta nu vei mai da tu în nimeni, cât vei trăi!” (Pr. Nichifor Todor) ... 63

„Fericit e cel care i-a apropiat pe oameni de Iisus Hristos” (Pr. Ioan Sofonea) ... 66

„Ce deosebire este între smerenie și neputință? Răspunde la întrebare!” (Simion Gheorghiță) ... 99

„Eu nu pot să-i spun acestui minunat om al lui Dumnezeu altfel decât așa: Sfântul Părinte Arsenie Boca!” (Bogdan Juncu) ... 107

„Ai grijă, că pe el l-a câștigat diavolul” (Sora Sanda Spănu) ... 168

Răspunsuri duhovnicești. Se întâmplă minuni? Cum le înțelegem? (Pr. Grigore Doru Gâdea) ... 173

„Părintele Arsenie Boca este întruparea moralei creștine în ființa umană” (Gheorghe Alimpecu) ... 177

Părintele Arsenie Boca

O abordare simpatetică a relației tânăr - duhovnic

„...numai oamenii cei mari rămân cu veșnic nume!”, spunea, odinioară, poetul Traian Dorz, pe care Preasfințitul Daniil îl pomenește adesea, cu aleasă considerație.

Un astfel de nume, din Numele cel Sfânt și Veșnic, a fost (și este) pentru neamul românesc Părintele Arsenie Boca. Un părinte care, adăugându-și jertfa sa de trăire și slujire aceleia a lui Hristos, a reușit să dea sens deplin Chemării.

Alături de Părintele, deseori, s-a aflat P.S. Sa Daniil Partoșanul – Episcop de Vârșeț (Iugoslavia), unul din cei ce l-au cunoscut și l-au înțeles, așa cum puțini au reușit să o facă. Din bogăția amintirilor și a cuvintelor de îndemn și îmbărbătare „deprinse” în împreuna-nevoință duhovnicească, P.S. Sa ne împărtășește și nouă câteva frânturi.

„Pe Părintele Arsenie l-am frecventat discret și clandestin”

Astăzi, aici, la Timișoara, ca episcop vicar și administrator al Episcopiei Ortodoxe de Vârșeț, mărturisesc înaintea lui Dumnezeu și înaintea tuturor cititorilor că pentru patru lucruri, în mod deosebit, petrecute în viața mea, nu sunt și nu voi fi niciodată vrednic a mulțumi îndeajuns lui Dumnezeu.

În primul rând, pentru faptul că, la 15 ani, mi-a îndrumat pașii spre teologie, respectiv spre Seminarul Teologic din Caransebeș, apoi spre Institutul Teologic din Sibiu, după aceea spre cursurile de doctorat de la București și, mai apoi, spre Facultatea de Teologie din cadrul Universității Aristotelice din Tesalonic – Grecia.

În al doilea rând, pentru faptul că, la începutul celui de-al doilea an de studenție la Sibiu, Dumnezeu mi-a rânduit pașii, în ziua de 26 octombrie, sărbătoarea Sfântului Mare Mucenic Dimitrie Izvorătorul de Mir, spre Părintele Arsenie Boca, pe care l-am întâlnit întâia dată în casa parohială a bisericii sale ortodoxe din Drăgănescu, comuna Mihăilești, din apropierea Bucureștiului, unde Sfinția Sa, de mai mulți ani, picta și lucra în semiclandestinitate la biserica ce astăzi îi poartă pictura exprimată și reprezentată într-un mod deosebit în stil neobizantin, curat ortodox, pedagogic, duhovnicesc și chiar profetic.

În al treilea rând, trebuie să-i mulțumesc lui Dumnezeu pentru faptul că mi-a îndrumat pașii înspre viața monahală, mai întâi spre mănăstirea Sâmbăta Brâncoveanu, unde am fost frate, mai apoi spre mănăstirea Hodoș-Bodrog, unde am fost călugărit, și în cele din urmă spre sfânta mănăstire Prislop, unde am putut să fiu mai mult în apropierea Părintelui Arsenie, în ultimii ani ai vieții Sfinției Sale.

În al patrulea rând, trebuie să mulțumesc lui Dumnezeu și să-mi plec capul cu nevrednicie pentru harul arhieriei, la care m-a chemat, și pentru slujba de ierarh și de episcop în Biserica Sa, Biserica Ortodoxă, acum, pentru frații noștri români ortodocși din Banatul Iugoslav, care, după 160 de ani; au în persoana mea un ierarh, silindu-mă și străduindu-mă să-i călăuzesc, să-i păstoresc și să-i conduc spre Mântuitorul nostru Iisus Hristos.

În viața mea personală, mai mulți oameni au avut roluri deosebite. În primul rând părinții mei. Apoi preotul care m-a botezat și mi-a îndrumat pașii spre seminarul teologic, profesorii de la Caransebeș, Sibiu, București, Tesalonic – Grecia, colegii profesori și studenți de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad, unde predau în continuare Patristica, Î.P.S. Sa, Mitropolitul Nicolae al Banatului, care m-a propus pentru alegerea și hirotonirea într-un arhiereu, fratele Traian Dorz, conducătorul spiritual al Oastei Domnului de oarecând, în anii ‘70 și ‘80, pe care l-am cunoscut de asemenea. Dar în mod cu totul și cu totul aparte, cu totul și cu totul deosebit în viața mea, un rol crucial l-a avut și-l are persoana și personalitatea duhovnicească, harismatică, de statură neopatristică, a Părintelui Arsenie Boca, atât de cinstit, de cunoscut, de apreciat, de căutat și de recunoscut chiar și ca sfânt de către o mulțime uriașă de credincioși.

Mai vorbiți-ne puțin despre prima întâlnire cu Sfinția Sa!

Eram student la Sibiu, în toamna anului 1979, când, auzind de la maicile de la mănăstirea Prislop – unde petreceam vacanțele de vară, satul meu natal fiind la aproximativ 7 km spre sud de sfânta mănăstire Prislop, din jud. Hunedoara – despre Părintele Arsenie, am ajuns la Sfinția Sa, după ce am călătorit cu trenul o noapte, de la Sibiu spre București. Prima întâlnire cu Părintele, ca și toate celelalte de totdeauna, m-a marcat profund, m-a răscolit, m-a remontat, m-a zidit sufletește și duhovnicește. Părintele Arsenie, din nefericire, era atunci civil, întrucât fusese pe nedrept scos din mănăstirea Prislop prin Decretul 410 din 1959. După ce a lucrat o vreme în Schitul Maicilor la București, după ce a pictat parțial biserica «Sfântul Elefterie» din București, ieșind la pensie – o pensie minoră –, în 1968 a început pictura bisericii parohiale ortodoxe din Drăgănescu, unde a lucrat vreme de 15 ani cu multă dragoste, cu răbdare, prin multe încercări, și unde – cum spunea Sfinția Sa însuși – a fost căutat și cercetat duhovnicește de o adevărată „avalanșă de oameni”. Pun aceste cuvinte în ghilimele pentru că îi aparțin și eu însumi l-am auzit zicând aceasta. Pe Părintele Arsenie l-am frecventat discret și clandestin în toți anii cât am fost apoi student la Sibiu. După aceea, fiind doctorand la București, am avut prilejul mai mult și mai îndeaproape să-l întâlnesc, tot acolo, în biserică la Drăgănescu. De asemenea, cu Sfinția Sa am avut fericirea să fiu de două ori în călătorii și drumeții în Munții Retezat, o dată la Sinaia, la Ghelar și în alte părți.’

„Părintele Arsenie a fost un om al lui Dumnezeu”

Întâlnirile cu oamenii mari rămân, pentru totdeauna, marcate de amintirea fi prezența lor. Ce „urme” a lăsat Părintele Arsenie în viața Prea Sfinției Voastre?

De fapt, Sfinția Sa este cel care m-a îndrumat spre studii și cursuri de doctorat. Întâlnirea cu Sfinția Sa a fost decisivă în a lua hotărârea de a intra în monahism. Pe Părintele Arsenie l-am reîntâlnit de mai multe ori la Mănăstirea Prislop – unde am ajuns preot slujitor, la sfatul și povățuirea Sfinți ei Sale, între 1986 și 1988, 17 decembrie, când l-am întâlnit pentru ultima dată –, Sfinția Sa trecând la cele veșnice în 28 noiembrie 1989.

Cuviosul Arsenie a fost – o spun cei ce l-au cunoscut și i-au recunoscut «Cărarea Împărăției» – unul din cei mai mari teologi-duhovnici ai neamului românesc. Care e „poziția” Prea Sfinției Voastre față de această considerație?

Părintele Arsenie a fost un om excepțional, un om extraordinar, un om al lui Dumnezeu, un mare părinte al Bisericii noastre. Pentru mine personal, cel mai mare din veacul nostru și din vremea noastră. Neînțeles de mulți, neiubit de mulți, neapreciat de mulți, a fost însă căutat, iubit, stimat, cinstit și în timpul vieții, și mai ales după moarte, de o mulțime de credincioși, de o mulțime de oameni ai lui Dumnezeu, creștini care sunt deschiși sau mai mult deschiși spre acel simț al sacralului, al sfințeniei, care radia și pe care-l transmitea personalitatea Părintelui Arsenie.

Despre Părintele Arsenie trebuie să vină vremea, cât mai curând posibil, să se scrie mai mult, să se vorbească mai mult; și eu sunt absolut sigur, și mărturisesc cu toată responsabilitatea mea de episcop și membru al B.O.R., că mai devreme sau mai târziu va veni timpul rânduit de Dumnezeu când Părintele Arsenie Boca va fi canonizat. Sfinția Sa a fost un mare duhovnic, a fost un pictor bisericesc, a fost un zugrav de suflete, a fost un predicator de statură patristică, ne-a lăsat «Cărarea Împărăției» ca pe o călăuză pentru viața duhovnicească, și sunt sigur că, de acolo de unde este, ne povățuiește, ne călăuzește, mijlocește pentru noi, ne ocrotește. Iar mormântul Sfinției Sale de la Mănăstirea Prislop, duhul Sfinției Sale de la Mănăstirea Sâmbăta-Brâncoveanu, ctitoria Sfinției Sale de la Sinaia, pictura Sfinției Sale de la biserică din Drăgănescu vor vorbi și vorbesc chiar pentru foarte multă vreme, dacă nu cumva pentru totdeauna, despre trăirea în Hristos, credința în Hristos, dragostea față de Hristos, despre adevărul Bisericii Ortodoxe, mormântul Sfinției Sale și crucea de la mormânt fiind dintre cele mai cunoscute și importante, în același timp și discrete locuri de pelerinaj, unde vin creștini din toată țara și chiar și din alte părți. Vin, se roagă, aprind o lumânare, se închină și cer mijlocirea prin rugăciunea de foc a Părintelui Arsenie pentru ei, pentru familie, pentru țară, pentru lume, pentru Biserică, pentru noi toți,

Ce sfaturi deosebite vă dădea Părintele?

Legătura dintre un începător, cum am fost și am rămas eu, și Părintele Arsenie nu poate fi exprimată și explicată în cuvinte. Am o mulțime de cuvinte, de învățături, de povățuiri, de sfaturi, dar și mustrări; și mulțumesc lui Dumnezeu și Părintelui Arsenie, în mod deosebit, pentru aceste cuvinte care m-au zidit lăuntric, care mă țin lăuntric, care sunt pietrele de temelie ale vieții mele duhovnicești, atâta câtă este. Am multe cuvinte de la Părintele Arsenie, am auzit multe cuvinte, îmi plăcea să stau în apropierea Sfinției Sale, ascultându-l cum vorbea cu oamenii, cum le asculta necazurile, cum le explica problemele și necazurile și cum îi povățuia și îi sfătuia, părintele Arsenie a purtat și a menținut aprinsă în veacul nostru o conștiință creștină, duhovnicească, filocalică, apostolică și patristică de cel mai înalt nivel și de cea mai adâncă și profundă simțire și trăire. Eu sunt sigur că pentru neamul românesc, pentru poporul român, pentru ortodoxia românească, astăzi, dar mai ales mâine, și cu siguranță poimâine, în viitor, Părintele Arsenie va fi pentru noi, românii, ceea ce este Sf. Serafim de Sarov pentru ortodocșii ruși sau Sf. Grigore Palama pentru greci și pentru ortodoxia ecumenică sau alți și alți sfinți din istoria creștinismului, a Ortodoxiei și a Bisericii.

Ce credeți că ar spune lumii de azi Părintele Arsenie (și o spune, cu siguranță!)?

Atunci când Părintele Arsenie și-a isprăvit de scris și de redactat «Cărarea Împărăției», a căutat un subtitlu acestei cărți, acestei scrieri-testament a Sfinției Sale, și l-a ales pe următorul: **«Un răspuns creștin la neliniștile vremii»**, Prin urmare, mesajul Părintelui Arsenie pentru noi, toți, în mod deosebit pentru cei care l-am cunoscut, ca și pentru cei care nu l-au cunoscut, ca și pentru cei care nu l-au recunoscut și nu-l recunosc, este credința în Dumnezeu, în Mântuitorul Iisus Hristos, în Ortodoxie, în Biserică, în Harul și Darul Sfântului Duh și al Sfințelor Taine, prin rugăciune, prin citirea Sfințelor Scripturi,